

Ezechiël 4-5

Voor veel tv-kijkers is Peter Scheele een bekende naam: de man van de sketches buiten op straat. Eigenlijk is hij een moderne gelijkenissenverteller. Met beelden probeert hij de boodschap van God duidelijk te maken. Vandaag gaan we verder met het behandelen van het boek Ezechiël. In het gedeelte dat we gaan lezen moet de profeet als een soort Peter Scheele van de ballingschap uitbeelden wat God zijn volk wil vertellen.

In de drie voorgaande preken over het boek Ezechiël hebben we gehoord over de verschijning van God aan de profeet, terwijl hij als balling in het land Babel verblijft. Deze verschijning maakte een diepe indruk. De opdracht die hij krijgt van God is zwaar, moeilijk en verantwoordelijk: hij moet spreken hoewel de mensen niet zullen luisteren. God zal hem ook rekenschap vragen, zo lazen we de vorige keer in hoofdstuk 3. Alleen als God het wil, kan Ezechiël de woorden spreken die God hem geeft.

Maar tot nu toe hebben we nog geen woord gehoord van wát hij profeteren moet. Wel lezen we telkens hoe God tegen Ezechiël spreekt. Maar daar komt nu, vanaf hoofdstuk 4, verandering in. We zullen dadelijk gaan lezen welke opdrachten Ezechiël moest uitvoeren. Opvallend is dat alles wordt verteld in de vorm van opdrachten die God hem geeft. Daaruit blijkt duidelijk dat God de regisseur is.

4:1 Gij, mensenkind, neem u een tichelsteen, leg die voor u en teken daarop een stad, Jeruzalem. 2 En breng haar in staat van belegering: bouw een schans tegen haar, werp een wal op tegen haar, sla legerkampen tegen haar op, breng aan alle kanten stormrammen tegen haar in stelling. 3 En gij, neem u een ijzeren bakplaat en zet die als een ijzeren muur tussen u en de stad. Richt uw blikken vast op haar, zodat zij in staat van belegering komt; en beleger haar. Dit zal voor het huis Israëls een teken zijn. 4 En gij, ga op uw linkerzijde liggen en leg daarop de ongerechtigheid van het huis Israëls naar het getal der dagen dat gij daarop liggen zult, zult gij hun ongerechtigheid dragen. 5 En Ik leg u de jaren van hun ongerechtigheid op, naar het getal der dagen: driehonderd en negentig dagen. Zo zult gij de ongerechtigheid van het huis Israëls dragen. 6 Als gij dit hebt volbracht, zult gij opnieuw gaan liggen, op uw rechterzijde; dan zult gij de ongerechtigheid dragen van het huis van Juda: veertig dagen; voor elk jaar leg Ik u een dag op. 7 Gij zult uw blikken vast op het belegerde Jeruzalem richten, met ontblote arm, en ertegen profeteren. 8 En zie, Ik zal touwen om u heen slaan, zodat gij u niet van de ene op de andere zijde kunt keren, totdat gij de dagen van uw belegering ten einde hebt gebracht. 9 En gij, neem tarwe, gerst, bonen, linzen, gierst en spelt, doe ze in een pot en maak er brood van; zolang gij op uw zijde ligt, driehonderd en negentig dagen, zult gij dit eten. 10 En de spijs die gij eten zult, zal afgewogen zijn: twintig sikkels per dag; op vaste tijden moet gij die eten. 11 Ook een afgemeten hoeveelheid water zult gij drinken: een zesde van een hin; op vaste tijden moet gij dat drinken. 12 Als een gerstekoek zult gij dat alles eten en gij zult die koeken voor hun ogen bakken op de gedroogde uitwerpselen van mensen. 13 De Here zeide: Alzo zullen de Israëlieten hun brood onrein eten onder de volken, naar wier land Ik hen zal verstoten. 14 Maar ik zeide: Ach, Here Here! Zie, ik ben nooit verontreinigd geweest; van mijn jeugd aan tot nu toe heb ik nooit aas noch het verscheurde gegeten of is er verfoeilijk vlees in mijn mond gekomen. 15 Toen zeide Hij tot mij: Zie, Ik sta u toe rundermest te gebruiken in plaats van menselijke uitwerpselen: bereid dan daarop uw brood. 16 Daarna zeide Hij tot mij: Mensenkind, zie, Ik verbreek de staf des broods in Jeruzalem. (En zij zullen brood eten, in afgewogen hoeveelheid, met kommer; water zullen zij drinken, in afgemeten hoeveelheid, in stomme smart) 17 Opdat zij aan brood en water gebrek hebben, met elkander verbijsterd staan en in hun ongerechtigheid wegwijnen.

5:5 Zo zegt de Here Here: Dit is Jeruzalem. Midden onder de volken heb Ik het gesteld, met landen eromheen. **6** Maar het was goddeloos weerspannig tegen mijn verordeningen, meer dan de volken, en tegen mijn inzettingen, meer dan de landen eromheen; want mijn verordeningen hebben zij verworpen en volgens mijn inzettingen hebben zij niet gewandeld. **7** Daarom, zo zegt de Here Here: Omdat gij weerspannige geweest zijt dan de volken rondom u, niet gewandeld hebt volgens mijn inzettingen en mijn verordeningen niet opgevolgd, ja zelfs niet gehandeld naar de verordeningen der volken rondom u. **8** Daarom zo zegt de Here Here: Zie, Ik zal u, ja Ik! Ik zal in uw midden gericht en voltrekken voor de ogen der volken. **9** Ik zal wegens al uw gruwelen aan u doen wat Ik nog nooit gedaan heb en nooit meer zo doen zal. **10** Daarom zullen vaders in uw midden hun kinderen opeten, en kinderen zullen hun vaders opeten. Ik zal gericht en voltrekken en al wat er nog van u overblijft, zal Ik naar alle windstreken verstrooien. **11** Daarom, zo waar Ik leef, luidt het woord van de Here Here, voorwaar, omdat gij mijn heiligdom verontreinigd hebt door al uw afschuwelijkheden en door al uw gruwelen, daarom zal Ik Mij onttrekken, Ik zal niets ontzien en Ik zal geen deernis hebben.

5:15 Zo zult gij worden tot smaad en hoon, tot een waarschuwing en een voorwerp van ontzetting voor de volken rondom u, wanneer Ik aan u gericht en voltrekken in toorn en grimmigheid en grimmige straffen. Ik, de Here, heb het gesproken.

Niet bepaald een stuk om vrolijk over te worden. Ezechiël moet het beleg van Jeruzalem uitbeelden, niet profeteren met woorden, maar met daden. En dat was voor hem absoluut geen pretje! Denk je eens in: 390 dagen op de linkerkant liggen en daarna nog eens 40 dagen op de rechterkant, en dan ook nog vastgebonden! En al die tijd (ruim 14 maanden) at hij een noodrantsoen. 20 sikkels per dag eten is ongeveer 200-300 gram. Een zesde van een hin is ongeveer een liter water, dat is verschrikkelijk weinig in een heet klimaat. En dat noodrantsoen moest bereid worden op mensenpoep. Dat mocht gelukkig rundermest worden, maar dan nog: eet smakelijk!

Maar wellicht word je nog minder vrolijk als je de boodschap van deze sketch leest: het gaat over Jeruzalem, de stad van God waar de tempel is. De stad waar de ballingen met heimwee aan dachten:

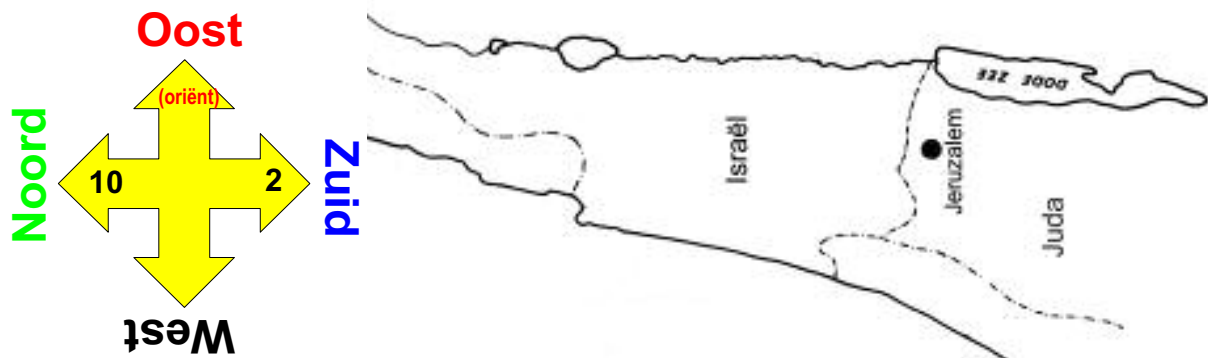
1 Aan Babels stromen, daar zaten wij, ook weenden wij, als wij Sion gedachten. **5** Indien ik u vergete, o Jeruzalem, zo vergete mij mijn rechterhand; **6** Mijn tong kleve aan mijn verhemelte, als ik uwer niet gedenk, als ik Jeruzalem niet verhef boven mijn hoogste vreugde. (Psalm 137)

Maar voor degenen die de boodschap van Ezechiël zagen was het duidelijk; alle hoop op terugkeer naar de Vredesstad werd de bodem in geslagen. Jeruzalem zal ook worden ingenomen en daarbij zullen allerlei rampen plaatsvinden.

Het eerste wat Ezechiël moet doen is een plattegrond van Jeruzalem tekenen op een tichelsteen. Een tichelsteen was een plaatje van zachte klei, dat in die tijd veel als schrijfmateriaal gebruikt werd. Op de tekening wordt de stad omringd door vijandelijke stellingen: torens, belegeringswallen, legerkampen en stormrammen. Als extra moet Ezechiël een bakplaat neerzetten als een ijzeren muur tussen de getekende stad en zichzelf. Omdat hij uit naam van God spreekt en in opdracht van God de stad dreigend aankijkt, is dit een teken dat achter de belegering God zelf zit. Door een ijzeren muur is Israël van God gescheiden. IJzer was in Ezechiëls tijd het sterkste materiaal dat bekend was. De zonde heeft dus een ondoordringbare muur tussen volk en God opgeworpen. Achter de legers van de vijand zie je God in toorn naar zijn volk kijken.

Wat ik wel een bemoedigend idee vind: God is altijd groter dan de muur. Vandaar dat Hij (hier in de persoon van Ezechiël) over de muur heen zijn blik vast op het volk gevestigd houdt. Zeker; God is boos, maar Hij wendt zijn blik niet af!

Vervolgens moet Ezechiël op zijn linkerkzijde gaan liggen om de slechte daden van het tien-stammen-rijk te dragen. Voor de oosterling is niet het noorden, maar het oosten (de oriënt!) het oriëntatiepunt. Wanneer je naar het oosten kijkt is het noorden de linkerkant en het zuiden de rechterkant. Het tien-stammen-rijk lag in het noorden en het twee-stammen-rijk Juda lag in het zuiden van het land Kanaän.

390 dagen liggen op de linkerkzijde staat voor de 390 jaren van slechtheid en ongeloof van het tien-stammen-rijk. Misschien zou je dat kunnen rekenen vanaf de tijd dat koning Jerobeam begon te regeren en de dienst van de gouden kalveren in Bethel en Dan instelde. Al die tijd heeft het noordelijke deel van Gods volk slechte koningen gehad die het volk voorgingen in afgodendienst, denk bijvoorbeeld aan de Baälsdienst van koning Achab en koningin Izebel.

Na die 390 dagen volgen nog 40 dagen voor de zonden van Juda. Ook hier is elke dag weer een uitbeelding van een jaar ontrouw van het twee-stammen-rijk. Wellicht is deze periode te rekenen vanaf de dood van de goede koning Josia, waarna het bergaf ging met Juda. De opvolger van Josia heette Jojakim en God gebruikte de profeet Jeremia om hem te waarschuwen. Maar Jojakim wilde niet luisteren en verbrandde zelfs de brieven die Jeremia hem stuurde (*Jer.36:22-23*). Uiteindelijk is de ongehoorzaamheid van het twee-stammen-rijk inderdaad uitgelopen op de belegering en verwoesting van Jeruzalem.

Maar zover is het in de uitbeelding van Ezechiël nog niet. Jeruzalem is belegerd en vanaf vers 9 lezen we hoe de profeet de hongersnood uitbeeldt die de stad daarbij zal treffen.

Ezechiël moet brood gaan maken en eten dat voor hem – hij was tenslotte priester (1:3) – een gruwel was. Normaal at de Israëliet brood van tarwe. Maar dit brood bestond daarnaast uit mindere graansoorten als gerst, spelt en gierst dat als veevoer werd gebruikt, en dan ook nog peulvruchten. Dit brood is gebakken van alles wat er nog aan eetbare dingen te vinden is en spreekt duidelijk van gebrek. Maar misschien nog wel erger was het dat dit onrein brood is, uiteraard omdat het bereid moest worden op uitwerpselen, maar ook omdat het een mengsel van 6 ingrediënten bevatte. Voor de Israëliet was vermenging een teken van onreinheid. Zo waren er regels dat je het land niet met gemengd zaad mocht bezaaien, niet met een rund en een ezel tegelijk mocht ploegen, en geen kleding van linnen en wol tegelijk mocht maken. En dan gaat het hier niet om 2, maar om 6 vermengde zaden!

Hoe onrein zal het dan zijn wanneer, zoals in 5:10 staat, de mensen elkaar zullen gaan opeten. Kannibalisme in Gods heilige stad! De mensen in Jeruzalem zullen aan brood en water gebrek hebben, verbijsterd zijn en in hun ongerechtigheid wegwijnen (4:17). Afschuwelijk, hoe heeft het zover kunnen komen?

In hoofdstuk 5 vers 6 en 7 legt God uit wat Hem zo boos heeft gemaakt. Zijn volk was meer weerspanning tegenover Hem dan de andere volken en landen. En dat terwijl God Israël temidden van de andere volken een bijzondere plaats had gegeven. Israël zou een voorbeeld moeten zijn voor de andere volken. Maar in plaats daarvan krijgt Gods volk de heidenen als voorbeeld voorgeschoteld. De heidenen verloochenen hun eigen goden, die eigenlijk dode beelden zijn, toch ook niet? Hoe kan Israël dan de Enige Levende God verloochenen? Volgens vers 11 is de afgoderij zelfs tot in de tempel doorgedrongen. Koning Manasse bijvoorbeeld – nota bene de zoon van de goede koning Hizkia – zette een beeld van Asjera in de tempel en plaatste allerlei altaren in Gods huis! (2 Kon.21) Dat is de reden dat Gods geduld en genade voorbij is. Alle ellende en rampspoed die over de stad zal komen is een waarschuwing voor de volken rondom Israël (5:15).

Dit is wel een heel ander beeld van God, dan wat we misschien graag horen. God is toch liefde, Hij is toch barmhartig en genadig, geduldig en overvloedig goed? Maar hier leren we dat God ook heilig is en rechtvaardig. Wie straf verdient wordt door God keer op keer geduldig gewezen op zijn fouten. Telkens opnieuw biedt God vergeving aan. Hoeveel profeten heeft God niet naar zijn volk gestuurd? Hoeveel offers zijn er in de tempel gebracht? Hoeveel Grote Verzoendagen zijn er geweest? Elke keer weer bood God vergeving aan en liet Hij oproepen tot bekering. Israël leefde in de genadetijd. Maar nu is die tijd voorbij. En dan komt God met zijn straf en toorn. Is dat wreed en onrechtvaardig van God? Hoe vaak had God dan nog moeten waarschuwen? De mensen bekeerden zich toch niet. Koning Jojakim uit de tijd van de profeet Jeremia luisterde naar de woorden die hem werden voorgelezen. Elke keer als er enkele kolommen tekst gelezen waren sneed hij die kolommen van de boekrol af en verbrandde die in het vuur. Dan ben je toch gewoon eigenwijs, dan wil je niet luisteren naar Gods waarschuwingen!

Zo lezen we ook in het nieuwe testament dat God niet met zich laat spotten wanneer Hij met hardnekkig ongeloof te maken krijgt. Lees even mee in de Hebreeënbrief:

Hebr. 10: 29-31 **Hoeveel zwaarder straf, meent gij, zal hij verdienen, die de Zoon van God met voeten heeft getreden, het bloed des verbonds, waardoor hij geheiligd was, onrein geacht en de Geest der genade gesmaad heeft? Want wij weten, wie gezegd heeft: Mij komt de wraak toe, Ik zal het vergelden! En wederom: De Here zal zijn volk oordelen. Vreselijk is het, te vallen in de handen van de levende God!**

Hebr. 12: 25, 28-29 **Ziet dan toe, dat gij Hem, die spreekt, niet afwijst. Want als genen niet ontkomen zijn, toen zij Hem afwezen, die zijn godsspraak op aarde deed horen, hoeveel te minder wij, als wij ons afwenden van Hem, die uit de hemelen spreekt. Laten wij derhalve, omdat wij een onwankelbaar koninkrijk ontvangen, dankbaar zijn en hierdoor God vereren op een Hem welbehagelijke wijze met eerbied en ontzag, want onze God is een verterend vuur.**

Ik geloof dat we deze woorden niet mogen onderschatten. We mogen Gods liefde nooit belangrijker vinden dan Gods heiligheid. Gelukkig hoeven we ook niet bang te zijn voor God, wanneer we ons bekeerd hebben. Ook hoeven we de mensen om ons heen die ongelovig zijn niet te bekeren met onheilsprofetieën en donderpreken. Maar we moeten wel beseffen, dat er een keer een einde komt aan de genadetijd waarin

wij nu leven. Dan zal voor de ongelovigen straks wel het oordeel komen. Jezus zegt zelf: wie niet met Mij is, is tegen Mij. Er is geen grijs neutraal gebied. Je moet uiteindelijk wel een keus maken. En wie niet voor Jezus kiest, is daarmee een vijand van God.

Wie met Mij niet is, die is tegen Mij.

Math. 12:30

Net zoals Israël door God midden tussen de volken was gesteld als voorbeeld, zo zijn wij als een zoutend zout en een lichtend licht onder de mensen om ons heen. Zout houdt bederf tegen. Zout is wit en iets wat bederft of gaat rotten wordt zwart. Zonde is de oorzaak van het bederf in deze wereld. Wat doe jij eraan om als zuiverend zout het bederf in de wereld tegen te houden? Waarschuw jij de mensen? Of lijk je wel een beetje op zout, maar ben je smakeloos geworden? Wel wit om te zien, maar zonder de zuiverende werking? Besef je wel de bijzondere plaats die God je geeft temidden van deze weggrottende wereld?

Paulus schrijft in de Colossenzen 4:6 dat ons spreken te allen tijde aangenaam moet zijn, niet zouteloos. In de Griekse tekst staat er eigenlijk: *laat uw woord te allen tijde in genade zijn, met zout besprenkt*. We moeten dus spreken over Gods liefde en vergeving, maar vergeet het zout niet! Zuiver je leven, bekeer je, want dan neemt God je in genade aan. Spreek aangenaam, vanuit de genade. Maar wijs de mensen ook op hun verantwoordelijkheid. We zingen dat zo in een bekend lied:

Kies vandaag voor Jezus, zorg op tijd voor zekerheid. Heden, zegt de Bijbel, is de aangename tijd. Vrienden zullen falen, ook de wereld zal vergaan, maar wie bouwt op Jezus zal in eeuwigheid bestaan.

In dit lied zien we duidelijk de twee kanten van de oproep om voor Jezus te kiezen: aan de ene kant wordt duidelijk verteld dat de aangename tijd eens voorbij is, dat vriendschap dan niet meer telt en dat de wereld zal vergaan. Maar aan de andere kant zien we ook Gods reddende liefde: wie voor Hem kiest zal in eeuwigheid bestaan!

Ezechiël laat Israël zien hoe erg het is om te horen bij Gods volk en Hem dan niet met een oprecht hart en gehoorzaamheid te dienen. Gelukkig lezen we in de Romeinenbrief dat God nog mooie plannen heeft met zijn volk. Hij heeft het niet verstoten, maar terzijde gesteld ter wille van ons, heidenen. Door Israëls val is het heil tot de heidenen gekomen. Gods genadegaven en beloften aan Israël zijn onberouwelijk en Hij zal zich over hen ontfermen. (*Rom. 11:25vv*)

Maar hoe zit het met óns hart en ónze gehoorzaamheid? Hebben wij de les uit Ezechiël goed begrepen? Gelukkig zullen wij, wanneer we Gods genade hebben leren kennen en aangenomen hebben, nooit meer door God verstoten worden. Wij leven ook niet meer onder de wet, maar onder de genade. Maar dat betekent des te meer dat we de zonde moeten wegdoen.

Genade betekent dat je met Christus dood bent voor de zonde. En we zijn met Hem opgestaan tot een nieuw leven. We moeten dus ook niet meer leven in de zonde, maar heilig zijn, zuiver en rein, bederfwerend als zout.

Uw spreken zij te allen tijde
aangenaam, niet zouteloos.
Laat uw woord te allen tijde in genade
zijn, met zout besprenkt.

Col.4:6

In Romeinen 6 verwoordt Paulus dat zo: *(vert. Groot Nieuws Bijbel)*

12 Laat dan ook de zonde uw sterfelijk bestaan niet langer beheersen, zodat u gehoorzaamt aan de verlangens van dat bestaan. (...) 20 Toen u nog slaven was van de zonde, was u vrij ten opzichte van de gerechtigheid. 21 Welk voordeel had u toen van al die daden waarvoor u zich nu schaamt? Het resultaat van al die daden was de dood! 22 Maar nu bent u bevrijd uit de macht van de zonde en staat u in dienst van God. Het gevolg daarvan is dat uw leven hem volledig is toegewijd en dat eeuwig leven u te wachten staat. 23 Want de zonde betaalt een loon uit: de dood, maar God geeft een geschenk: eeuwig leven in eenheid met Christus Jezus onze Heer.

Dat is voluit een boodschap van genade: er komt een verschrikkelijk oordeel, maar er is redding. Want er is geen veroordeling voor hen, die in Christus Jezus zijn. Kom dus uit het grijze of zwarte gebied en wordt een zuiverende zoutkorrel in een rottende wereld. Doe de zonde weg uit je leven, leef heilig, want onze genadige Vader is een heilige God. Dan is jouw leven – net als bij Ezechiël – een beeldverhaal van wat God de mensen te zeggen heeft.

AMEN